

UCHWAŁA Nr 193 RADY MINISTRÓW

z dnia 8 grudnia 1986 r.

w sprawie szczegółowych zasad tworzenia i wykorzystywania odpisów dewizowych od wpływów w walutach wymiennalnych i w clearingu w II obszarze płatniczym.

Na podstawie art. 30 ust. 4 ustawy z dnia 26 lutego 1982 r. o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. z 1986 r. Nr 8, poz. 44 i Nr 39, poz. 192) w związku z art. 17 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 31 stycznia 1985 r. o drobnej wytwórczości (Dz. U. Nr 3, poz. 11) oraz art. 86 ustawy z dnia 16 września 1982 r. — Prawo

spółdzielcze (Dz. U. Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 39, poz. 176 i z 1986 r. Nr 39, poz. 192) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Uchwała określa zasady ustalania wysokości odpisów dewizowych oraz sposób dysponowania częścią wpływów w walutach wymiennalnych i w clearingu, po-

*) Ostatni numer w 1986 r.

chodzących ze sprzedaży towarów i usług za granicę, dla przedsiębiorstw państwowych i mieszanych, spółek prawa handlowego będących jednostkami gospodarki społecznej, spółdzielni lub ich związków, organizacji społecznych prowadzących działalność gospodarczą oraz państwowej jednostki organizacyjnej „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”, zwanych dalej „jednostkami organizacyjnymi”.

2. Przepisów uchwały nie stosuje się do jednostek organizacyjnych dysponujących wpływami dewizowymi określonymi w odrębnych przepisach, z zastrzeżeniem § 6 ust. 1.

§ 2. 1. Wpływami w walutach wymiennalnych w rozumieniu uchwały są:

- 1) wpływy dewiz i gotówki w walutach wymiennalnych do polskiego banku dewizowego w kraju i za granicą,
- 2) należności kredytowe od kontrahentów zagranicznych z tytułu sprzedaży towarów i usług w walutach wymiennalnych, uznane za właściwie zabezpieczone i zdyskontowane przez polski bank dewizowy.

2. Wpływami w clearingu w rozumieniu uchwały są:

- 1) wpływ w rozliczeniach clearingowych z państwami zaliczonymi do II obszaru płatniczego,
- 2) realizacja należności w innej formie niż wpływ w clearingu uznana przez Ministra Handlu Zagranicznego za równorzędną dla wpływów walut clearingowych.

§ 3. 1. Podstawą odpisu dewizowego dla jednostek organizacyjnych innych niż wymienione w ust. 2 i 3 jest wpływ w walutach wymiennalnych lub w clearingu, pomniejszony o:

- 1) koszty transakcyjne, w tym koszty transportu, ubezpieczenia, prowizje agentów zagranicznych i wynagrodzenia dewizowe twórców projektów,
- 2) spłatę rat i odsetek dewizowych od kredytów, jeśli przewiduje to umowa zawarta pomiędzy polskim bankiem dewizowym a jednostką organizacyjną,
- 3) wydatki dewizowe ponoszone w związku z usuwaniem wad wyeksportowanego towaru lub usługi, wypłatami z gwarancji bankowych oraz kosztami reklamacji, z tym że w razie powstania wydatków po dokonaniu wpłaty na rachunek odpisów dewizowych polski bank dewizowy na wniosek jednostki handlu zagranicznego obciąża rachunek odpisu dewizowego taką częścią tych wydatków, jaka wynika ze stawki odpisu producenta towaru lub usługi,
- 4) zaliczki otrzymane od kontrahentów zagranicznych, gromadzone na rachunkach funduszu zaliczek eksportowych, prowadzonych w polskim banku dewizowym, a przeznaczone na finansowanie importu dla realizacji produkcji eksportowej.

2. Podstawą odpisów dewizowych dla przedsiębiorstw transportowych, przedsiębiorstw ubezpieczeniowych, przedsiębiorstw gospodarki morskiej oraz państwowej jednostki organizacyjnej „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” są:

- 1) wpływy w walutach wymiennalnych i w clearingu od kontrahentów zagranicznych,

2) wartość usług przewozowych i ubezpieczeniowych wykonanych na rzecz jednostek handlu zagranicznego i innych jednostek organizacyjnych, które określi Minister Handlu Zagranicznego w porozumieniu z Ministrem Finansów, ustalona na podstawie faktur przedsiębiorstw świadczących te usługi.

3. Podstawę odpisu dewizowego dla jednostek handlu zagranicznego stanowią nadwyżki wpływów w walutach wymiennalnych i w clearingu nad wydatkami dewizowymi, uzyskane w wyniku realizacji transakcji reeksportowych i specyficznych transakcji handlu zagranicznego o charakterze koniunkturalnym.

§ 4. 1. Stawka odpisu dewizowego określa, jaka część podstawy odpisu dewizowego, o której mowa w § 3, może być wpłacona na rachunek odpisu dewizowego.

2. Stawki odpisów dewizowych, ustalone dotychczas na podstawie § 4 uchwały nr 152 Rady Ministrów z dnia 4 października 1985 r. w sprawie szczegółowych zasad tworzenia i wykorzystywania odpisów dewizowych w walutach wymiennalnych (Monitor Polski Nr 32, poz. 218), obniża się o 1/5. Dalsze zmiany wysokości tak ustalonych stawek wymagają decyzji Rady Ministrów.

§ 5. 1. Środki z tytułu odpisów od wpływów w walutach wymiennalnych są gromadzone na wyodrębnionym rachunku jednostki organizacyjnej, prowadzonym w polskim banku dewizowym w wybranej walucie wymiennej spośród walut, które określi Prezes Narodowego Banku Polskiego. Środki z tego rachunku służą do finansowania wydatków na import bez ograniczenia rodzaju waluty płatności.

2. Środki z tytułu odpisów od wpływów z clearingu są gromadzone na dodatkowym rachunku jednostki organizacyjnej, prowadzonym w walucie rachunku, o którym mowa w ust. 1. Środki na rachunku dodatkowym służą do finansowania wydatków:

- 1) na import clearingowy — zgodnie z wartością środków,
- 2) na import wolnodewizowy — przy zastosowaniu przelicznika 0,5. Minister Handlu Zagranicznego może w uzasadnionych wypadkach ustalić z wyprzedzeniem półrocznym inną wysokość przelicznika dla poszczególnych rodzajów wpływów clearingowych.

3. Jednostki organizacyjne w ewidencji księgowej wykazują środki posiadane na rachunkach odpisów dewizowych na oddzielnym koncie, prowadzonym w walucie bankowego rachunku odpisów dewizowych i w złotych. Skutki zmian bieżących i podstawowych kursów złotego do walut obcych wpływają na wynik finansowy jednostki organizacyjnej.

§ 6. 1. Polski bank dewizowy będzie otwierał począwszy od dnia 1 stycznia 1987 r. rachunki odpisów dewizowych o charakterze majątkowym dla dotychczasowych dysponentów rachunków odpisów dewizowych o charakterze ewidencyjnym oraz dla jednostek organizacyjnych uzyskujących prawo do dysponowania nadwyżką wpływów nad wydatkami dewizowymi w wyniku rozliczenia kontraktów eksportu budownictwa według zasad uregulowanych w odrębnych przepisach, z zastrzeżeniem § 1 ust. 2.

2. Dla jednostki organizacyjnej rozpoczynającej eksport towarów lub usług Minister Handlu Zagranicznego w uzgodnieniu z Ministrem Finansów określi wyso-

kość stawki odpisu dewizowego, kierując się poziomem stawek, o których mowa w § 4 ust. 2, dla jednostek o podobnych warunkach działania.

3. Środki z tytułu odpisów dewizowych od wpływów, które zostaną rozliczone po dniu 1 stycznia 1987 r., niezależnie od okresu realizacji eksportu, mogą być zapisane na majątkowym rachunku odpisów dewizowych jednostki organizacyjnej, pod warunkiem ich wykupu za złote według kursu złotego do walut obcych obowiązującego w dniu wykupu.

4. Wykup waluty może nastąpić w ciągu 3 miesięcy od dnia zawiadomienia przez jednostkę handlu zagranicznego posiadacza rachunku o wpływie waluty. Nie wykupione w tym terminie waluty przechodzą do dyspozycji polskiego banku dewizowego.

5. Wykup walut przez posiadaczy majątkowych rachunków odpisów dewizowych, otwartych przed dnem 1 stycznia 1987 r., może nastąpić w okresie ważności nabytych uprawnień.

6. Dysponenti bieżących i lokacyjnych rachunków odpisów dewizowych o charakterze ewidencyjnym, prowadzonych na podstawie uchwały nr 152 Rady Ministrów z dnia 4 października 1985 r. w sprawie szczegółowych zasad tworzenia i wykorzystywania odpisów dewizowych w walutach wymieniających (Monitor Polski Nr 32, poz. 218), otrzymują od polskiego banku dewizowego certyfikaty upoważniające do wykupu w latach 1987—1995 środków wykazanych na tych rachunkach według stanu na dzień 31 grudnia 1986 r., powiększonych o nie zrealizowane do dnia zamknięcia rachunku zlecenia płatnicze, i do ich przeniesienia na majątkowe rachunki odpisów dewizowych, z tym że w 1987 r. będą wydane certyfikaty o równowartości 50% tych kwot.

7. Kwota waluty w wysokości określonej w certyfikacie podlega wykupieniu tylko w roku wskazanym w certyfikacie, według kursu złotego do walut obcych obowiązującego w dniu wykupu.

§ 7. 1. Jednostki organizacyjne mogą na podstawie porozumienia otwierać zbiorczy rachunek odpisów dewizowych, powierzając prawo do wykupu i dysponowania środkami przekazanymi na ten rachunek w ich imieniu jednostce handlu zagranicznego, zrzeszeniu, związkowi spółdzielczemu lub innej jednostce wybranej spośród uczestników porozumienia.

2. Przepis ust. 1 nie pozbawia jednostek organizacyjnych prawa do posiadania własnego rachunku odpisów dewizowych.

§ 8. Środki na rachunkach majątkowych, zadeklarowane jako wkłady terminowe, podlegają oprocentowaniu według zasad określonych w odrębnych przepisach.

§ 9. 1. Jednostka organizacyjna może przeznaczyć środki zgromadzone na majątkowych rachunkach odpisów dewizowych na następujące cele:

- 1) na sfinansowanie importu zaopatrzeniowego na bieżące potrzeby produkcyjne, w tym również uzupełniającego importu towarów objętych systemem centralnego finansowania,
- 2) na sfinansowanie importu części zamiennych i materiałów, a także wyrobów służących do utrzymania zdolności produkcyjnych własnych oraz kooperantów współdziałających w realizacji produkcji,

- 3) na sfinansowanie importu maszyn i urządzeń na potrzeby produkcyjne i świadczenia usług,
- 4) na zakup w polskich jednostkach handlu zagranicznego, na zasadach, jakie określi Minister Handlu Zagranicznego, i na podstawie indywidualnej jego decyzji, towarów produkcji krajowej o charakterze zaopatrzeniowym przeznaczonych do produkcji wyrobów finalnych na eksport. Łączna wartość tych zakupów nie może jednak przekraczać 50 milionów dolarów USA rocznie. Rachunek majątkowy odpisów dewizowych kupującego obciąża się pełną wartością dewizową zakupowanego towaru, a producent może wykupić z tego tytułu i przekazać na swój rachunek majątkowy odpisów dewizowych kwotę w wysokości wynikającej z przysługującej mu stawki odpisu,
- 5) na rozwijanie niezbędnej krajowej sieci kooperacyjnej oraz na zmniejszenie wydatków dewizowych w finansowaniu importu dla produkcji wyrobów finalnych, przede wszystkim o charakterze proeksportowym,
- 6) na spłatę rat i odsetek kredytów dewizowych, jeśli przewidują to umowy zawarte z polskim bankiem dewizowym, oraz na spłatę rat i odsetek kredytów zagranicznych,
- 7) na ochronę projektów wynalazczych, zakup licencji i osiągnięć naukowo-technicznych tematycznie związanych z jej profilem produkcyjnym,
- 8) na sfinansowanie, za zgodą Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej, importu aparatury i urządzeń medycznych dla służby zdrowia świadczącej specjalistyczne usługi dla załogi jednostki organizacyjnej,
- 9) na zakup literatury fachowej,
- 10) do wysokości 1% stanu rachunku na pierwszy dzień roku — na zakup towarów z importu na cele społeczne załogi jednostki organizacyjnej lub na potrzeby regionu, za pośrednictwem wyspecjalizowanej jednostki handlu zagranicznego.

2. Przedsiębiorstwa transportowe, przedsiębiorstwa ubezpieczeniowe, przedsiębiorstwa gospodarki morskiej, państwowa jednostka organizacyjna „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” mogą przeznaczać odpisy dewizowe zgromadzone na rachunku na cele wymienione w ust. 1 i na pokrycie wydatków związanych z działalnością eksploatacyjną i akwizycyjną.

3. Jednostka handlu zagranicznego może przeznaczyć środki gromadzone na rachunku odpisu dewizowego na finansowanie:

- 1) transakcji, o których mowa w § 3 ust. 3,
- 2) importu dla produkcji eksportowej w jednostkach produkujących na eksport,
- 3) importu dla usprawnienia własnej techniki działania handlowego,
- 4) spłat rat i odsetek kredytów dewizowych, jeśli przewidują to umowy zawarte z polskim bankiem dewizowym, oraz spłat rat i odsetek kredytów zagranicznych.

§ 10. 1. Jednostka organizacyjna będąca posiadaczem rachunku odpisu dewizowego odstępuje część środków zgromadzonych na rachunku kooperantom i innym jednostkom z nią współdziałającym w zakresie realizacji produkcji przeznaczonej na eksport, w oparciu o zawarte z nimi porozumienia dotyczące produkcji wyrobów finalnych.

2. Odstąpienie może polegać na przekazaniu środków z jednego rachunku odpisów dewizowych na drugi bądź na sfinansowaniu potrzeb importowych kooperantów i innych jednostek współdziałających w zakresie wymienionym w ust. 1 bezpośrednio z rachunku odpisów dewizowych dostawcy finalnego. Odstąpienie środków odpisów dewizowych następuje za zwrotem równowartości w złotych według obowiązującego kursu złotego do walut obcych.

3. Kooperanci i inne jednostki współdziałające w realizacji produkcji mogą gromadzić uzyskane środki na rachunkach majątkowych w polskim banku dewizowym i przeznaczać je na cele wymienione w § 9 ust. 1.

§ 11. Prezes Narodowego Banku Polskiego w porozumieniu z Ministrami Finansów i Handlu Zagranicznego przygotowuje i wprowadzi w życie, poczynając od dnia 1 marca 1987 r., szczegółowe zasady i tryb odstępowania między jednostkami gospodarki uspołecznionej środków gromadzonych na majątkowych rachunkach odpisów dewizowych.

§ 12. 1. Rachunki bankowe, otwarte dla rozliczania ponadplanowego eksportu w zamian za import wolnodewizowy, zamyka się z dniem 1 stycznia 1987 r. Pozostające na tych rachunkach salda mogą być wykupione przez tych posiadaczy majątkowych rachunków odpisów dewizowych, którzy swą produkcją przyczynili się do powstania naliczeń na rachunki podlegające zamknięciu. Polski bank dewizowy wyda tym jednostkom organizacyjnym certyfikaty na zasadach określonych w § 6 ust. 6.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy następujących rachunków, otwartych w Banku Handlowym w Warszawie S.A.:

- 1) nr 120-8992-787 Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów,
- 2) nr 101-8992-787 Ministerstwa Górnictwa i Energetyki,

- 3) nr 108-8992-787 Ministerstwa Górnictwa i Energetyki,
- 4) nr 112-8992-787 Zarządu Głównego Robotniczej Spółdzielni Wydawniczej „Prasa-Książka-Ruch”,
- 5) nr 118-8992-787 Towarzystwa Handlu Zagranicznego „Skórimpex”,
- 6) nr 123-8992-787 Przedsiębiorstwa Eksportu i Importu Filmów „Film Polski”,
- 7) nr 128-8992-787 Ministerstwa Przemysłu Chemicznego i Lekkiego,
- 8) nr 130-8992-787 Biura Handlu Zagranicznego Centralnego Związku Spółdzielni Budownictwa Mieszkaniowego „Locum”,
- 9) Zarządu Organizacji Dostaw „Intermat”.

3. Otwieranie nowych rachunków dla celów samofinansowania dewizowego wymaga zgody Rady Ministrów.

§ 13. Na wydatki pokrywane z majątkowych rachunków odpisów dewizowych oraz innych rachunków zdecentralizowanych przeznaczają się nie mniej niż 26% rocznych wpływów dewizowych z tytułu eksportu towarów i usług. Środki przeznaczone na wydatki finansowane z rachunków zdecentralizowanych nie mogą być użyte na realizację innych płatności.

§ 14. Zlecenia płatnicze wystawiane w ciężar rachunków odpisów dewizowych są realizowane przez polskie banki dewizowe w pierwszej kolejności.

§ 15. Traci moc uchwała nr 152 Rady Ministrów z dnia 4 października 1985 r. w sprawie szczegółowych zasad tworzenia i wykorzystywania odpisów dewizowych w walutach wymienialnych (Monitor Polski Nr 32, poz. 218).

§ 16. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1987 r.

Prezes Rady Ministrów: Z. Messner